

Palovammakeskuksen hoito-ohje tehopalovammapotilas

Muista ABCDEF- sääntö kuten kaikilla traumapotilailla

Palovamma harvoin henkeä uhkaava ensimmäisten minuuttien /tunnin aikana, jos potilaalla ei häämyrkytystä. Muista muiden vammojen mahdollisuus. Tarkista ensin vitaleelintoiminnat, ennen palovamma-alueiden arviointia!

Airway:	Tarkista potilaan hengitystiet Jos potilaalla on nokea tai punoitusta suussa tai ääni käheä on hengitystiepalovamma mahdollinen
Breathing:	Arvioi hengityksen riittävyys ja intubaation tarve *Anna 100% O2! *intubaatio tarvittaessa (savukaasumyrkytys, kaulan+kasvojen palovamma tai laaja palovamma) - intuboi riittävän isolla putkella *muista häämyrkytyksen mahdollisuus, mittaa mahd. mukaan karboksihemoglobiinipitoisuus *suljetussa tilassa tapahtuneessa palossa harkitse Cyanokitin® antoa
Circulation:	Tarkista verenkierto ja tarkista mahdolliset verenvuodot *asetta ainakin 2 perifeeristä iso kanyyliä, mieluiten palamattomaan kohtaan *Aloita nesteytys esim 1000ml/t nopeudella *laajoissa palovammoissa myös sentraalinen kanyyli, ensisijaisesti 3-lumen CVK Sentraalisen kanyylin saa asettaa palovamma-alueen läpi *arteriakanyyli mieluiten palamattomaan kohtaan mutta femoraali a-neulan saa asettaa palovamman läpi
Disability:	Tarkista potilaan tajunta ja neurologinen tila Tarkista pupillit
Exposure:	*Riisu potilas! *Huolehdi potilaan lämpötilasta! Palovammapotilas jäähtyy helposti! *Arvio palovamma-alueet, myös selkäpuolelta ja piirrä ne tulostatuskaavakkeelle laske kokonaispalovammaprocentti (kämment+sormet yhdessä=1%) *Arvio mahdolliset muut trauman aiheuttamat vammat Palovamma harvoin henkeä uhkaava ensimmäisten tuntien aikana. Hoida ensin välittömästi henkeä uhkaavat muut vammat *Palovamma-alueen arvion jälkeen laita vamma-alueille rasvataitokset sekä kuivat taitokset ja avaruuslakana Arvioi eskarotomioiden tarve ja konsultoi tarvittaessa palovammakeskusta! *liekkivamma, sirkulaarinen vamma raajassa, rintakehällä
Fluids:	Laske nesteytys Parklandin kaavan avulla: *Ensimmäisten 24 tunnin nestemäärä (ml) = 4ml x TBSA%(palovammaprocentti) x potilaan paino kg Puolet nestemäärästä annetaan ensimmäisen 8 tunnin aikana ja puolet sitä seuraavan 16 tunnin aikana Esim 80kg potilas, jolla 45% ihopalovamma =>Ensimmäisen vrk nestetarvearvio 4 mlx80kgx45%=14400 ml => Puolet tästä ensimmäisen 8 t aikana 14 400 ml /2= 7200ml => Jatka nesteytystä 900ml/t Aloita Parklandin kaavan perusteella arvioitu nestehoito * perusnesteinä Ringer-aceta * Ei koskaan synteettisiä kolloideja, Albuminia voidaan harkita * tarv Octaplas®, jos TT matala

Merkitse erikseen ylös annettujen nesteiden määrä ja laatu
*balanssilla ei ole merkitystä palovammapotilailla suuren eksudaation vuoksi!
*kumulatiivinen nestemäärä on kirjattava ja sitä on seurattava

Ota palovammapotilaan **tulonäytteet**

*verikaasuanalyysi, PVKT, TT, krea, CRP, myoglo, CK, COHb, urea
*jatkolaboratoriomäärityksinä verikaasuanalyysi, PVK ja TT säännöllisin väliajoin esim 3-6t välein

Arvio nestetarve tunneittain ja säädä nesteenantonopeutta klinisten parametrien mukaan

***virtsamäärätavoite 0,5-1 ml/kg**. Tärkein yksittäinen seurattava suure, merkitse ylös tunneittain!
*MAP tavoite>65
*laktaatti-tavoite<2,5. Laskeva trendi on tärkeämpi kuin nopea normaalialueelle pääsy
*verikaasuanalysissä hyväksytään lievä metabolinen asidoosi (BE ad -6). Pyritään hitaasti korjaamaan BE normaalitasolle. **Korjaantuva trendi tärkeämpi kuin nopea normaalialueelle pääsy**
*Hb:n trendi seuraa hyvin elimistön volyymimuutoksia. Hb taso tulisi suhteuttaa potilaan normaaliin Hb tasoon. Hb:n nousu viittaa dehydraatioon ja matala ylinesteytykseen.
*Tromb tavoite>50, jos potilaalle ei ole tulossa välittömiä operaatioita
*TT tavoite>50

Aloita **herkästi pieniannoksinen vazoaktiivinen lääkitys** volyymikorjausta tukemaan,
*ensisijainen vazoaktiivi noradrenaliini

Suunniteledaatio+kipulääkitys

*hereillä olevalla potilaalla opiaatti-bolukset
*intuboidulla yl. propofoli-infuusio+tarv fentanylii-infuusio

Seuraa sentraalista lämpötilaa ja huolehdi ettei potilas jäähdy!

Seuraa periferian lämpötilaa ja lämpörajaa hypovolemia-ajatuksella.

Laita NML

Ei antibiootin aloitusta, ellei ei erityistä syytä siihen,
(esim potilas kontantaminoitunut vamman yhteydessä)

Ei tromboosiprofylaksiaa

Potilas turpooa runsaasti ensimmäisten vuorokausien aikana. Tämä kannattaa huomioida kanylointeja ja intubaatiota suunniteltaessa. Yleensä toimenpiteet ovat sitä helpompia, mitä varhaisemmassa vaiheessa ne saadaan suoritettua.

Seuraa jatkuvasti potilaan kokonaistilannetta ja reagoi tilan muutoksiin!

HYKS Palovammakeskus/Teho-osasto U2

Jorvin sairaala
PL 800, 00029 HUS
Turuntie 150, 022740 Espoo
p. 09- 47182580 toimisto

p.050-3036285 vastaava hoitaja, palovammapotilaan konsultaatiot
Mahd kuvakons s-posti:palovamma@hus.fi (soita ennen s-postin lähettämistä)